

ЩО ТАКЕ БЗВП ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВИШІВ

У тезах розглядається базова загальновійськова підготовка, метою якої є здобуття необхідних навичок і умінь, необхідних для захисту Вітчизни.

Ключові слова: базова військова підготовка, Збройні сили України, базові знання, заклади вищої освіти.

В умовах збройної агресії з боку російської федерації проти нашої держави важливим є забезпечення Збройних Сил України необхідною кількістю військово-навченого людського мобілізаційного ресурсу для виконання військового обов'язку в запасі, проходження служби у військовому резерві, у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, а також забезпечення реалізації права громадян на рівні можливості у виборі професії шляхом здобуття додаткових знань, умінь і навичок, необхідних для належного виконання військових обов'язків у запасі в мирний час, обов'язків військової служби у воєнний час та для майбутньої професійної діяльності.

Базова загальна військова підготовка – програма військового вишкілу студентів, яка інтегрована у безпосередній освітній процес закладів вищої освіти. Метою є формування базової воєнної компетенції у молоді.

З вересня 2025 року БЗВП є обов'язковою для студентів денної форми навчання. Базова загальновійськова підготовка проводиться з метою здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Порядок проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 734 від 21 червня 2024 року.

Військова підготовка за програмою підготовки офіцерів запасу включається до навчальних планів закладу вищої освіти як окрема навчальна дисципліна. Програми військової підготовки розробляються згідно з вимогами кваліфікаційних характеристик офіцерів запасу за відповідною військово-обліковою спеціальністю. Порядок розроблення та затвердження кваліфікаційних характеристик офіцерів запасу та програм військової підготовки офіцерів запасу визначається Міністерством оборони України.

Перелік закладів вищої освіти, на базі яких здійснюється військова підготовка громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, визначається Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства оборони України, погодженим з відповідними центральними органами виконавчої влади. Військові навчальні підрозділи є структурними підрозділами таких закладів вищої освіти. Рішення про створення, реорганізацію та ліквідацію військових навчальних підрозділів приймається Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства оборони України, погодженим із центральними органами виконавчої влади, яким підпорядковані заклади вищої освіти.

Базова загальновійськова підготовка включається до навчальних планів закладів вищої освіти всіх форм власності як окрема навчальна дисципліна.

Базова загальна військова підготовка для студентів становитиме 90 академічних годин і проводиться безпосередньо в закладах освіти. До індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти, для яких згідно із законом проходження базової підготовки є обов'язковою, або які її проходять добровільно на підставі особистої заяви, включається дисципліна «Теоретична підготовка БЗВП» в обсязі трьох кредитів ЄКТС. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим до виконання здобувачем вищої освіти.

На підставі Типової програми ЗВО розробляють власні програми навчальної дисципліни «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки», які погоджуються з Генеральним штабом Збройних Сил України. Ці програми можуть містити додаткові та/або деталізовані вимоги до результатів навчання цієї навчальної дисципліни, уточнення розподілу навчального часу між формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, необхідності залучення викладачів та інструкторів до керівництва самостійною роботою здобувачів освіти. З урахуванням необхідності опрацювання великого обсягу документів ЗВО рекомендовано надіслати проекти програм навчальної дисципліни «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки» на погодження до Генерального штабу Збройних Сил України.

Хто має проходити БЗВП

Теоретичний курс воєнної підготовки проходитимуть усі студенти, незалежно від статі. Практичну частину обов'язково мають пройти чоловіки, придатні до служби за станом здоров'я. Жінки, які придатні за

станом здоров'я, можуть долучитися до практичних занять добровільно, за умови взяття на військовий облік у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП).

Під час підготовки студенти отримують базові знання з:

- тактики;
- домедичної допомоги;
- психологічної підготовки;
- основ військової дисципліни;
- міжнародного гуманітарного права;
- навички поводження зі стрілецькою зброєю.

Відмова студента, визнаного придатним до військової служби, від проходження БЗВП є підставою для його відрахування із закладу освіти.

Хто викладатиме БЗВП

Викладати БЗВП, за даними міністерства оборони, будуть досвідчені військовослужбовці у відставці, ветерани війни та військової служби. Обов'язкова вимога для викладання – вільне володіння українською мовою, відповідний рівень вищої освіти, а також належний стан здоров'я та фізична підготовка.

References

1. Program "Basic Combined Military Training" (for training of mobilization resources, version 5) (training period 1.5 months). TP 7-00(206)246.63.
2. Statutes of the Armed Forces of Ukraine.
3. Typical program of the educational discipline "Basic Combined Military Training of Citizens of Ukraine Obtaining Higher Education and Police Officers" (theoretical training) / approved by A. Bragilevich. K., 2025. 50 p.

DOI 10.34132/mspc2025.01.16.10

Gennady Zhygadlo

WHAT IS BZVP FOR HIGHER EDUCATION STUDENTS

The theses consider basic military training, the purpose of which is to acquire the necessary skills and abilities necessary for the defense of the Fatherland.

Keywords: *basic military training, Armed Forces of Ukraine, basic knowledge, higher education institutions.*

Відомості про автора / Information about the Author

Геннадій Жигадло, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри базової загальновійськової підготовки Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна.

Gennady Zhygadlo, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Basic Combined-Arms Training, P. Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine

© Г. Жигадло
22.05.2025.

Стаття отримана редакцією

